

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.174/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Kacsándi Zsolt jogtanácsos

Az alperes:

Miskolci Törvényszék

Az alperes képviselője:

Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya

A per tárgya:

kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.844/2015/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 17.P.20.172/2015/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 1.044.200 (egymillió-negyvennégyezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A .. Rt., mint adóssal szemben 2006. év folyamán több hitelező kérelmére is felszámolási eljárás indult az alperes bíróság előtt. Az egyik hitelező kérelmére indult felszámolási eljárásban az alperes a 2006. március 28-án kelt 5.Fpk.05-2006-000129/3. számú végzésével megállapította az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását, egyúttal

kijelölte a felszámolót. A végzés 2006. április 19-én emelkedett jogerőre, melynek közzétételéről a bíróság nem intézkedett, mivel az adós a bírósághoz április 24-én érkezett beadványában bejelentette, hogy tartozását kiegyenlítette. Ezt követően az alperes az április 26-án kelt 6. sorszámú végzésével felhívta a hitelezőt, közölje, hogy az adós teljesítésére tekintettel a felszámolási kérelmét mennyiben tartja fenn. A hitelező a május 8-án benyújtott válaszában előadta, hogy a teljesítés a tartozás teljes összegét nem fedezi. Az alperes erre tekintettel május 17-én felhívta az adóst annak bejelentésére, hogy tartozását a hitelező felé megfizette-e, illetve fizetési kötelezettségének milyen összegben tett eleget. Az adós a felhívásra nem nyilatkozott.

- [2] Időközben egy másik hitelező kérelmére indult felszámolási eljárás az adóssal szemben, amelyben az alperes a 2006. május 17-én kelt és június 12-én jogerőre emelkedett 5.Fpk.05-2006-000200/6. számú végzésével megállapította a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását, egyúttal kijelölte a felszámolót, valamint 2006. június 21-én intézkedett a felszámolási eljárás megindításának a Céglőnyben történő közzétételéről, amelyre 2006. július 13-i számban került sor. A felszámolás tényét a Céglőgyzékben 2006. július 18-án tőntették fel.
- [3] Az alperes a 2006. június 21-én kelt 5.Fpk.05-2006-000129/9. számú végzésével a korábban indult eljárást megsőntette a Pp. 157. § a) pontja alapján azon indokolással, hogy a bíróság ugyanezen tanácsa előtt folyamatban lévő 5.Fpk.05-2006-000200. számú eljárásban ugyanezen adós fizetéseképtelenségét 2006. június 12-én már jogerősen megállapította, az adóssal szemben pedig egyidejőleg két felszámolási eljárás nem lehet folyamatban. Tájékoztatta a hitelezőt, hogy hitelezői igényét a másik eljárásban kirendelt felszámolónál jelentheti be, továbbá hogy jelen eljárásban a felszámolás közzétételére nem kerül sor.
- [4] Az adós végzés ellen előterjesztett fellebbezése alapján eljárt Debreceni Ítéltőábla a 2007. július 12-én kelt Fpkf.IV.30.616/2006/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és arra utasította, hogy intézkedjen a 2006. március 28-án meghozott és április 19-én jogerőre emelkedett 5.Fpk.05-2006-000129/3. számú végzéssel elrendelt felszámolási eljárás közzététele íránt. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a más hitelező kérelmére indult eljárásban szőletett, ugyancsak az adós fizetéseképtelenségét megállapító végzés csak a jelen eljárásban meghozott felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése után emelkedett jogerőre, ezért a jelen ügyben az eljárás megsőntetésének nem volt helye. A helyes eljárás az lett volna, ha az alperes az adós ellen indított felszámolási eljárások egyesítését rendelte volna el vagy az utóbb

indult felszámolási eljárást szüntette volna meg és a jelen eljárásban intézkedett volna a jogerős felszámolást elrendelő végzés alapján a közlemény Céggközlönyben való közzétételéről.

- [5] Az iratok visszaérkezését követően az alperes 2007. augusztus 7-én értesítette a feleket, hogy a 3. számú végzése 2006. április 19-én jogerőre emelkedett és ugyanezen a napon intézkedett a felszámolás megindításának közzétételéről, az erről szóló közlemény a Céggközlöny 2007. augusztus 23-i számában jelent meg.
- [6] Az 5.Fpk.05-2006-000129/9. számú végzés elleni fellebbezés kapcsán folyamatban volt másodfokú eljárás tartama alatt az alperes a 2006. július 4-én kelt 11. sorszámú végzésével a 6. sorszámú felszámolást elrendelő végzését hatályon kívül helyezte és a felszámolási eljárást soron kívül megszüntette, amely 2006. július 5-én jogerőre emelkedett. Az alperes ugyanezen a napon intézkedett a végzés tartalmának megfelelő közlemény közzététele iránt, amely 2006. július 20-án jelent meg a Céggközlönyben, a törlést pedig július 25-én tüntették fel a Cégjegyzékben.
- [7] A felperes jogelődje 2006. augusztus 10-én kötött írásban építőanyag szállítási szerződést az adóssal, amely alapján 2006 augusztusa és októbere között 10.442.238 forint értékben szállított betont a részére. A számlákban megjelölt ellenértéket az adós nem fizette meg, ezért a felperes jogelődje hitelezői igényét az alperes előtt az 5.Fpk.05-2006-000129. számon folyamatban volt felszámolási eljárásban bejelentette, azt a felszámoló nyilvántartásba vette és „a” kategóriába sorolta. A felszámolási eljárás 2015. január 15-én jogerőre emelkedett, 115. sorszámú végzéssel jogerősen befejeződött, az adós jogutód nélkül megszűnt. A felperes követelése a felszámolási eljárásban nem térült meg. A felperes jogelődje a követelését a 2010. december 1-jén kelt szerződéssel a felperesre engedményezte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A felperes keresetében 10.442.238 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest bírósági jogkörben okozott kár megtérítése címén. Kereseti álláspontja szerint az alperes az 5.Fpk.05-2006-000129. számú felszámolási eljárásban a végzés közzétételének elmulasztásával súlyos jogszabálysértést valósított meg. A mulasztás miatt nem szerzett tudomást a szállítások időpontjában a vevő fizetéseképtelenségének megállapításáról, ellenkező esetben nem szállította volna le a számlákkal igazolt értékű építőanyagot.
- [9] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Védekezése szerint a bírósági jogkörben okozott kár megtérítéséhez szükséges feltételek nem állnak fenn, magatartása és a felperes kára között

nincs okozati összefüggés. Önmagában az, hogy a bíróság határozata utóbb tévesnek bizonyult, nem elegendő a felelősség megállapításához. A felszámolás elrendelésének időpontjában irányadó bírói gyakorlat szerint helye lehetett az eljárás megszüntetésének a párhuzamosan folyó felszámolási eljárásra tekintettel, a Cstv. 28. § (1) bekezdése pedig a felszámolási eljárás haladéktalan közzétételét az elrendelés időpontjában még nem, hanem csak a jogszabálmódosítást követően, 2006. július 1-jét követően megindult felszámolási eljárásokban írta elő.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen járt el akkor, amikor a .. Rt. felszámolását elrendelő 5.Fpk.05-2006-000129/3. számú végzését, amely 2006. április 19. napján jogerőre emelkedett, csak 2007. augusztus 23. napján tette közzé a Céglőnyben. Ezzel hozzájárult ahhoz, hogy a felperes a ..Rt-vel szemben a felszámolás kezdő időpontja után keletkezett 10.442.238 forint összegű követelését a felszámolási eljárásban hitelezőként kényszerüljön érvényesíteni.
- [11] A felperes és alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította, valamint rendelkezett az első- és másodfokú eljárási költség és illeték viseléséről.
- [12] A jogerős ítélet indokolása szerint a 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (BÜSZ) 63/A. § (1) bekezdését módosította a 26/2006. (V. 18.) IM rendelet 16. §-a, amely a korábbi szabályozástól eltérően előírta a felszámolást elrendelő végzés közzétételéről való haladéktalan intézkedést. A módosítás 2006. május 26-ától volt hatályban és a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kellett. Ebből következően az alperesnek a 2006. május 26-át megelőző időszakban nem volt a jogszabályban egyértelműen előírt haladéktalan közzétételi kötelezettsége. Az 5.Fpk.05-2006-000129/3. számú, felszámolást elrendelő végzés 2006. április 19-én jogerőre emelkedett. A jogerő tényleges megállapítása azonban értelemszerűen csak a jogerő utáni időpontra eshet, ettől az időponttól állhatott be az alperes közzétételi kötelezettsége, amelynek haladéktalan megtételét a jogszabály akkor még nem írta elő. Az alperes a 2006. június 21-én meghozott 9. sorszámú végzésével a felszámolási eljárást megszüntette, ezt követően saját végzéséhez a Pp. 227. § (1) bekezdése alapján már kötve volt, vagyis az iratoknak a másodfokú bíróságról való visszaérkezéséig nem tehetette közzé az érintett határozatot. A közzétételi kötelezettség elmulasztása szempontjából tehát a 2006. április 19. - 2007. augusztus 23. közötti időtartam nem vehető figyelembe, hanem legfeljebb az április 19-ét követő 7. naptól a június 2-áig terjedő időszak, figyelemmel a postai kézbesítések szokásos időtartamára. Ezen

időtartamon belül ugyanakkor az alperes vizsgálta az adós április 24-én érkezett bejelentésének valóságtartalmát, mely szerint tartozását kiegyenlítette. Erre figyelemmel sem tekinthető a közzététel elmulasztása kirívóan jogszabálysértőnek. Önmagában pedig az a körülmény, hogy a június 21-i keltű, 9. sorszámú eljárást megszüntető végzés utóbb tévesnek bizonyult, nem alapozza meg az alperes kártérítési felelősségét. Az adott időszakban hatályos, a közzétételi kötelezettség teljesítésének határidejét tekintve nem egyértelmű irányadó jogszabály alapján az alperes mulasztásával kirívóan súlyos jogszabálysértést nem valósított meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetnek való helytadás, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. A felperes felülvizsgálati álláspontja szerint nem jogalkalmazási tévedésből eredt az alperes által elkövetett jogszabálysértés, hanem abból a jogellenes mulasztásból, hogy egyértelmű jogszabályi rendelkezésnek nem tett eleget, amikor nem intézkedett haladéktalanul a jogerős felszámolást elrendelő végzés közzététele iránt. A BÜSZ 2006. május 26-án hatályba lépő, a haladéktalan közzétételi kötelezettséget előíró módosítása mérlegelést nem igénylő egyértelmű jogszabályi rendelkezés. Téves a jogerős ítéletnek az az álláspontja, amely a felszámolási eljárást elrendelő végzés jogerejéhez kapcsolódó intézkedési kötelezettség elmulasztását a Pp. 227. § (1) bekezdése alapján az eljárást megszüntető végzés egyszerű kötőerejéhez való kötöttséggel indokolja. A felszámolást elrendelő jogerős végzés alapján a közzétételi kötelezettséget nem befolyásolja az, hogy utóbb az alperes végzésével a felszámolási eljárást megszüntette. A felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedése után az ítélkezési gyakorlat szerint nincs lehetőség az eljárás megszüntetésére. Az adós által tett bejelentés vizsgálata sem befolyásolhatta az alperest 2006. május 26-át követően a jogerős végzés haladéktalan közzétételét illetően. A Debreceni Ítéltábla megállapította, hogy az adós beadványa egyidejű igazolási kérelmet, illetve fellebbezést nem tartalmazott, ezért az alperes ennek ismeretében súlyos és kirívó jogszabálysértést követett el azzal, hogy a beadvánnyal kapcsolatban további intézkedéseket nem tett. Az alperes az utóbb indult felszámolási eljárásban valóban intézkedett az ott elrendelt felszámolás 2006. július 18. napján a Cégbiztosításban való közzététele érdekében, ugyanakkor 2006. július 20-án az jelent meg a Cégbiztosításban, hogy az alperes e jogerős végzését hatályon kívül helyezte és a felszámolási eljárást soron kívül megszüntette. Az alperes a mulasztásával megsértette a cégnyilvántartás közhitelességét is. Mindezekre tekintettel az alperes jogellenes magatartása olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási

és jogértelmezési tévedést valósított meg, amely megalapozza a kártérítési felelősségét. Az alperes jogellenes magatartása közvetlen okozati összefüggésben áll a felperest ért kárral. A felszámolási eljárás ténye 2007. augusztus 23. napján 2006. április 19. napjára visszamenőleges hatállyal került a cégjegyzékbe bejegyzésre. Amennyiben az alperes eleget tesz a közzétételi kötelezettségének, úgy a felperes nyilvánvalóan nem köt szerződést az adóssal és nem szállít a részére terméket.

- [14] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Azzal érvelt, hogy a felszámolást elrendelő, 2006. március 28-án kelt végzés jogerőre emelkedésének időpontjában az alperest haladéktalan intézkedési kötelezettség a közzététellel kapcsolatban még nem terhelte, később pedig a felszámolási eljárást végzésével megszüntette, ezért a közzétételi kötelezettség elmulasztása szempontjából a 2007. augusztus 23-ig terjedő időtartam nem vehető figyelembe. Nem valósít meg egyértelmű jogszabályi rendelkezésbe ütközést az sem, hogy az alperes vizsgálta az adós 2006. április 24-én érkezett tartozása kiegyenlítésére vonatkozó bejelentésének valóságát.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felperes felülvizsgálati álláspontja szerint az alperes Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdései, valamint 339. § (1) bekezdése alapján fennálló kártérítési felelősségét a jogszabály által előírt haladéktalan intézkedési kötelezettség elmulasztása alapozza meg.
- [16] A felszámolási eljárásban a felszámolást elrendelő jogerős végzés Céggközlönyben való közzétételének elrendelésére vonatkozó haladéktalan intézkedést előíró jogszabályi rendelkezés 2006. május 26-án lépett hatályba, amelyet a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kellett. A perbeli esetben a felszámolást elrendelő 5.Fpk.05-2006-000129/3. számú végzés 2006. április 19-én emelkedett jogerőre, amikor az alperest a haladéktalan intézkedési kötelezettség még nem terhelte. Ezért súlyos, kártérítési felelősséget megalapozó mulasztást nem lehet az alperes terhére róni azon az alapon, hogy az alperes az adós április 24-én érkezett, a tartozás kiegyenlítését közlő beadványára tekintettel tisztázni kívánta a felszámolásra okot adó követelés, illetve tartozás fennállását.
- [17] A nem vitatott tényállás adatai alapján megállapítható, hogy más hitelező 2006. március 22-én érkezett kérelmére ugyanazon adós felszámolása iránt indult eljárásban az alperes az adós felszámolását a 2006. május 17-én kelt 5.Fpk.05-2006-000200/6. számú végzésével - ismételten - elrendelte, amely végzés június 12-én emelkedett jogerőre. Az alperes ugyanezen a napon intézkedett ez utóbbi felszámolási eljárásnak a Céggközlönyben való

közzétételéről, és egyúttal az 5.Fpk.05-2006-000129/9. számú végzésével a korábban indult felszámolási eljárást megszüntette. A Kúria egyetért a másodfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy az alperes a felszámolási eljárást a Pp. 157. § a) pontja alapján megszüntető végzéséhez a Pp. 227. § (1) bekezdése alapján kötve volt. Ezért mindaddig, amíg az eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott fellebbezést a másodfokú bíróság nem bírálta el, a megszüntetett eljárásban az alperes terhére róni a haladéktalan intézkedési kötelezettségének elmulasztását nem lehet. A másodfokú végzés meghozatalát és az iratok visszaérkezését követően pedig az alperes nem vitásan haladéktalanul intézkedett a felszámolás Céglétrehozatalában való közzététele iránt.

- [18] Az eljárás ismertetett adatai alapján tehát mindössze 2006. május 26. - június 12-i terjedő időszak volt az az időtartam, amikor az alperest jogszabályi előírás alapján haladéktalan intézkedési kötelezettség terhelte. Az alperes 2006 májusában azonban egyrészről a korábban indult felszámolási eljárásban egyeztetett az adóssal a követelés kiegyenlítésére vonatkozó nyilatkozata tárgyában, másrészről ebben az időtartamban az utóbb indult felszámolási eljárásban már 2006. május 17-én meghozott, ugyanazon adós felszámolását elrendelő végzésének közlését követő fellebbezési határidő telt. Ezen utóbbi végzés jogerőre emelkedését követően pedig az alperes haladéktalanul intézkedett a felszámolás közzététele iránt. Az intézkedési kötelezettség elmulasztása tekintetében nem történt tehát olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedés, amely az alperes kártérítési felelősségét megalapozná. Az pedig, hogy az alperes a korábban indult felszámolási eljárást tévesen szüntette meg, önmagában a kártérítési felelősséget nem alapozza meg. A felszámolást elrendelő végzés jogerőre emelkedését követően a felszámolási eljárás megszüntetésének kizártságára vonatkozó, felperes által hivatkozott ítélkezési gyakorlat a perbeli esetben nem irányadó, miután a korábban indult felszámolási eljárás megszüntetésének időpontjában az adós felszámolása tárgyában egy utóbb indult felszámolási eljárás már folyamatban volt. Ettől függetlenül a felperes a felülvizsgálati kérelmében a felszámolási eljárás megszüntetése tekintetében a téves jogalkalmazást már egyébként sem jelölte meg az alperes kártérítési felelősségének alapjaként.

- [19] A kifejtettetekre figyelemmel jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [20] Ptk. 349. §, 339. §

Záró rész

- [21] A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles az államnak megtéríteni.
- [22] Az alperesnek áthárítható felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel.

Budapest, 2017. március 29.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

AM

A kiadmány hitelével:

tisztviselő